

Schoolondersteuningsprofiel
van De Vloedlijn Julianadorp,
Onderdeel van Meerwerk Basisscholen.
Scholengroep Julianadorp

Dalton

Versie nov. 2018

School ondersteuningsprofiel van De Vloedlijn te Julianadorp, onderdeel van Meerwerk Basisscholen

Scholengroep Den Helder Julianadorp

1. **Functie van het ondersteuningsprofiel**

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit school ondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde

- het directe instructiemodel (DIM)
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. Gegevens van De Vloedlijn

Directeur	: Wietske Wijnants
Adjunct directeur	: Najima Aazani
Tel.nr.	: 0223 – 690079
E-mail	: directie@vloedlijn.meerwerf.nl
Website school	: www.meerwerf.nl
Website stichting	: www.meerwerf.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De Vloedlijn: School met passie. Ontstaan in 2014, als resultaat van een fusie tussen Dalton school i.o. De Strandjutter en De Vogelwei. Deze maakt deel uit van de Stichting Meerwerf Basisscholen, een stichting met 7 basisscholen met 11 onderwijs locaties in Den Helder en Julianadorp.

Wij zijn een openbare school. Dit betekent dat onze school openstaat voor alle leerlingen, ongeacht afkomst en geloofs- of levensovertuiging.

Ieder kind is uniek. Om tegemoet te komen aan de verschillen tussen kinderen hebben wij gekozen voor het Daltononderwijs.

Honderd jaar geleden begon Helen Parkhurst in het plaatsje Dalton in Amerika vanwege dezelfde reden met haar Daltononderwijs.

Zij wilde maatwerk leveren aan haar kinderen. Hen opvoeden tot ondernemende mensen, die handig, vaardig, wereldwijd en proactief zijn. 'Mensen zonder vrees.'

Het Daltononderwijs inspireert ons, de resultaten belonen onze inspanningen.

De Vloedlijn werkt vanuit de vijf kernwaarden: Samenwerking, Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Effectiviteit, Zelfstandigheid en Reflectie.

Zoals Parkhurst zich verzette tegen de misstanden in het stilzit- en luister onderwijs in haar tijd, zo zoekt het Daltononderwijs in de 21e eeuw de menselijke maat in een wereld vol moderniteit waar alles gericht is op efficiency en doelmatigheid.

Wij weten dat Dalton Education niet alleen onderwijs is, maar ook vorming.

Wij geven vanuit een eigen visie invulling aan het stimuleren van creativiteit, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en samenwerking, dat zijn de 'skills' van de 21 eeuw. De kernwaarden van ons Daltononderwijs moeten in de praktijk zichtbaar maken welke meerwaarde en toegevoegde waarde ons onderwijs in de toekomst heeft. Mensen die zelfsturend, initiatiefrijk, verantwoordelijk en sociaal in het leven staan.

Deze vaardigheden van de 21ste eeuw worden verdeeld in hard skills en soft skills. Onder 'hard skills' wordt specifieke kennis en vaardigheden verstaan, die kunnen worden gedefinieerd en gemeten. Voorbeelden van hard skills zijn vaardigheden zoals:

- lezen en schrijven
- rekenen
- het spreken van een vreemde taal
- de vaardigheid om bepaalde computerprogramma's of speciale apparatuur te gebruiken.

Onder 'soft skills' verstaan we persoonlijke, emotionele, sociale en intellectuele vaardigheden. Soft skills is een verzamelnaam voor de persoonlijke eigenschappen, sociale vaardigheden, communicatieve vaardigheden, persoonlijke gewoonten, respect en optimisme die kleur geven aan de relaties met anderen:

- informatie vaardigheden, organisatievaardigheden
- probleemoplossend vermogen
- reflecteren, kritisch denken
- teamwork in een groep
- op opbouwende wijze omgaan met culturele verschillen (culturele intelligentie)
- het motiveren van zichzelf en anderen
- coachen
- luisteren
- metacognitieve vaardigheden
- zelfvertrouwen.

4. Kengetallen

	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017
Leerlingaantallen	130 lln	145 lln	163 lln
Gewichtenleerlingen 0,3	10 lln	12 lln	10 lln
Gewichtenleerlingen 1,2	0 lln	1 lln	2 lln
Verwijzingen naar:			
- SBO	1	0	1
- SO	0	2	1
- Excellentie PK	0	0	0
- Excellentie Eureka	0	0	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Het onderwijs op De Vloedlijn is op de onderzochte onderdelen voldoende bevonden. Uit het onderzoek van 30 oktober 2014 is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden blijft het basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij het eerstvolgende bezoek, waarbij opnieuw bekeken wordt of het toezichtarrangement moet worden aangepast.

6. Organisatie van de ondersteuning

Wanneer leerlingen extra ondersteuning nodig hebben in hun ontwikkeling, kunnen we de ondersteuning telkens een niveau opschalen, waarbij de inzet van externen en ouders tijdens het hele proces belangrijk is. Sinds september 2016 is door het Samenwerkingsverband een bepaald bedrag ter beschikking gesteld voor elke leerling om zoveel mogelijk ondersteuning binnen de school te geven. Wij onderscheiden vier niveaus die we beknopt weergeven. De school onderscheidt niveaus van basisondersteuning en extra ondersteuning. Zodra de groepsleerkracht een vorm van basisondersteuning nodig vindt, nemen we contact op met de ouder/verzorger. De ondersteuning en het niveau daarvan wordt samen met de ouders besproken.

Niveau 1: basisondersteuning

De leerkracht(en) observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten in het DGO en groepsplan. De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden n.a.v. de toets resultaten. Voor rekenen wordt aan het begin van een blok een toets gemaakt die eventueel aanleiding is voor extra instructie. Instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn. Wanneer binnen de groepsactiviteiten te weinig ontwikkeling zichtbaar is worden de ouders geïnformeerd en wordt er met elkaar besproken wat de school en ouders samen kunnen betekenen voor het kind. De leerkracht geeft in een gesprek met de ouders ook aan waar de accenten in de ondersteuning van het kind op gericht zijn: vakgebied, werkwijze, ondersteuning in de klas of daar buiten en b.v. door wie. De leerkracht, eventueel samen met de intern begeleider (Ib-er), organiseert ondersteuning in de klas of op school. De leerkracht informeert de ouders daarover.

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders/verzorgers bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- de leerling en zijn /haar problematiek wordt beschreven door school en ouders in het Groeidocument;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan, weekplanning en dagplanning. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3 : basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een orthopedagoog/psycholoog, leerkracht en eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als het nog niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het Groeidocument van het SWV gehanteerd. Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher, leerkracht)
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychodiagnostisch onderzoek,
- overgaan naar niveau 4

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Onderwijsarrangement
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen

Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben.

Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in de voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan het Speciaal Basisonderwijs (SBO) of Speciaal onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka onderwijs (voor Hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door de CTO.

Aanwezige expertise personeel

Op de Vloedlijn zijn:

- Een Dalton gecertificeerde directeur
- Een adjunct-directeur met een midden management opleiding

- Twaalf Dalton gecertificeerde leerkrachten, waaronder een gecertificeerde Daltoncoördinator.
Deze Dalton coördinator heeft ook een Middenmanagement studie gedaan.
- Een leerkracht die gecertificeerd Rots en Watertrainer is met specialisatie autisme, kleuters, PTSS en schoolbreed
- Een intern begeleider met een opleiding Master Special Educational Needs (SEN).
- Twee Leerkrachten met een afgeronde opleiding tot coach (HBO+). De Daltoncoördinator, de coaches en de ib-ers hebben een LB functie.
- Directie, leerkrachten en onderwijsassistent zijn getraind in het toedienen van een EPI pen.

De directie en intern begeleiders zorgen met de leerkrachten van onze school voor een op voldoende niveau functioneren van een:

- samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
- op basis van een analyse van verzamelde gegevens wordt er ondersteuning geboden. Indien nodig wordt er externe hulp ingeroepen.
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- het periodiek evalueren van de effecten van de ondersteuning

Aannamebeleid

Wanneer ouders hun kind aanmelden op De Vloedlijn, waarbij er aangeven wordt dat hun kind specifieke ondersteuningsbehoeften heeft, gaan we met hen in gesprek. Samen met de ouders/verzorgers kijken we wat de onderwijsbehoeften van het kind zijn en worden de mogelijkheden die school kan bieden besproken. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de verkregen gegevens. Wanneer een kind op het kinderdagverblijf of peuterspeelzaal is gaan wij bij zorgsignalen in overleg met de ouders in contact met de voorschoolse instelling, ter observatie van het kind en wanneer het nodig is samen een Groeidocument op te stellen.

Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op De Vloedlijn niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we met de ouders op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming met ouders en nieuwe school essentieel zijn. Voor meer informatie verwijzen we u naar hoofdstuk 4 van onze schoolgids, dat geheel gewijd is aan de wijze waarop we onze ondersteuning aan leerlingen organiseren.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

a. Basiskwaliteit

De sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen is zeer belangrijk. De Vloedlijn gaat uit van de vijf kernwaarden van het Daltononderwijs om de leerlingen daarin te begeleiden n.l.:

Samenwerking, Vrijheid en Verantwoordelijkheid, Effectiviteit, Zelfstandigheid en Reflectie.

Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van medeleerlingen, het aangaan van een dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van de meeropbrengst uit de samenwerking. Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap.

Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen. Vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is de taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren. Het is voor de leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

Het Daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Het onderwijs is effectiever dan het luister- en stilzitonderwijs wanneer de leerlingen verantwoordelijkheid zijn voor hun eigen taak, die ze in vrijheid zelf plannen en uitvoeren.

Zelfstandig leren en werken op een Daltonschool is doelgericht werken aan een taak of opdracht en een leerling is in staat hulp te vragen als dat nodig is. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken.

Reflexiviteit, nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk, is op Daltonscholen belangrijk. Leerlingen maken vooraf een inschatting van de tijd die ze nodig hebben om de opdrachten te kunnen maken. Achteraf wordt door hierover ook een feitelijke beoordeling gegeven en worden in gesprekjes regelmatig de inschattingen vooraf en de feitelijke beoordelingen achteraf met elkaar vergeleken. In deze gesprekjes kan er dan b.v. aandacht geschonken worden aan het feit waarom een kind steeds rekenopgaven in de weektaak moeilijker inschat dan ze (achteraf) blijken te zijn.

Naast het werken aan de Dalton vaardigheden, gebruiken we de eerste 6 weken van het schooljaar gebruik van de methodiek "Grip op de groep" om de groepsstructuur te versterken. Er worden lessen gegeven uit de methode De Vreedzame school.

We hebben er voor gekozen om het Rots en Water programma te integreren in ons onderwijsaanbod. Na de zomervakantie, de kerstvakantie en de meivakantie krijgen de groepen 1 t/m 8 met de hele groep tegelijk deze lessen. In de eerste week na de zomervakantie plannen we een Rots en Waterspeldag. Om het saamhorigheidsgevoel en het samenwerken te stimuleren zowel bij de leerlingen onderling als het team en de ouders.

7.2 Basisondersteuning

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornissen of anderszins, dan is het

aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden. Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze kinderen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen.

De school gebruikt het leerlingvolgsysteem SCOL om de ontwikkelingen van de sociale competenties te volgen.

- Begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting de ondersteuningsmogelijkheden ook kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft dan ook vooral een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school. Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren.
- TOS herkennen en een plan van aanpak maken eventueel na observatie en suggesties van de Ab-er van de cluster 2 school.
- ADHD/ADD: herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning.
- ASS: herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie al dan niet met externe ondersteuning
- Faalangst en concentratieproblemen: herkennen, gerichte begeleiding door individuele gesprekken leerkracht al dan niet met ondersteuning van de intern begeleider
- Pestgedrag: herkennen, en samen met het kind (de kinderen) en ouders aan een oplossing werken.
- Leerlingen die cognitief meer kunnen en leerlingen met hoogbegaafdheid. Scholing vanuit het Samenwerkingsverband met betrekking tot deze leerlingen heeft in 2015-2016 plaats gevonden. Zo nodig kunnen we met behulp van SIDI 3 en de Versnellingswenselijkheidslijst in samenwerking met de ouders en orthopedagoge vaststellen of er sprake is van hoogbegaafdheid. Bij eventueel onderpresteren kunnen we externe ondersteuning aanvragen bij de OBD.

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. Zo nodig wordt nader onderzocht welke ondersteuning nodig is en besproken in het ondersteuningsteam (OT), nadat het Groeidocument ingevuld is door school en ouders met daarin de hulpvraag en de stimulerende en belemmerende factoren zowel op school als thuis. In overleg met het Ondersteuningsteam (OT) vindt vertaling plaats in de vorm van een plan van aanpak. In goed overleg wordt als het basisarrangement niet voldoende is een arrangement aangevraagd bij het Ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG). Dat gaat vnl. om externe professionals te kunnen bekostigen. Via het OT worden de budgetten aan leerlingen toegekend. Momenteel is de extra ondersteuning gericht op kinderen met een ernstige allergie, gedragsproblemen en emotionele problematiek. Op onze school is het mogelijk om ondersteuning te bieden op enkele specialismen, mits hiervoor voldoende extra ondersteuningsmogelijkheden (arrangementen) beschikbaar zijn:

- Opvang en begeleiding van leerlingen met gedragsproblemen en stoornissen in het autistisch spectrum mits de veiligheid van de andere leerlingen, de leraren en de betreffende leerling gewaarborgd blijft.
- Daarnaast krijgen ook leerlingen die moeite hebben op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling in heterogene groepen extra Rots en Watertraining in kleine groepjes. Voor de midden- en bovenbouw (groep 4-8) zijn dat 12 lessen en voor de onderbouw (groep 1-3) 6 lessen.
- Een veilige plek bieden voor allergische leerlingen en met daarbij een protocol van handelingen die nodig zijn bij een allergische aanval, maar juist ook een beschrijving van wat nodig is om een aanval te voorkomen.
- Ook worden kinderen ondersteund met het ontwikkelen van executieve functies.

7. Ondersteuning lezen en spelling

Basiskwaliteit

Als kleuter hebben de kinderen al ervaring opgedaan met diverse voorbereidende lees activiteiten. Met allerlei speelse werkvormen is hun taalontwikkeling gestimuleerd en hebben zij letterkennis ontwikkeld.

De methode Schatkist, die bij de kleuters wordt gebruikt, sluit goed aan bij de taal/lees methode van groep 3: Veilig leren lezen. Dit is een flexibele methode, die je helemaal af kunt stemmen op de mogelijkheden van de leerlingen.

Bij het aanleren van de elementaire leeshandeling spelen de structuurwoorden een belangrijke rol. De structuurwoorden komen uit het dagelijks leven en helpen de kinderen om de structuur van ons schriftsysteem te ontdekken. Met de geleerde letters leren de kinderen al snel nieuwe woorden te maken. Binnen de methode is ruimte voor individuele verschillen tussen de kinderen. Kinderen, die bij de start van het schooljaar al volledige letterkennis hebben en mkm- woorden (medeklinker-klinker-medeklinker b.v. dak) kunnen lezen, werken op hun eigen niveau binnen hetzelfde thema. De methode biedt gerichte mogelijkheden voor kinderen met een moeizame leesontwikkeling. Daarbij is het digi-bord voor de methode een succesvolle ondersteuning bij het lees-spellingproces.

In de groepen 4 t/m 8 wordt gewerkt met de interactieve en opbrengst gerichte methode Staal. Deze methode combineert spelling en grammatica en voldoet aan de nieuwste kerndoelen en referentieniveaus. De methode werkt met de bewezen en preventieve spelling aanpak van José Schraven. Doordat elke les een vast ritme heeft, van het verwoorden van het woord, nauwgezette begeleiding inoefening en gerichte feedback, wordt er een goed fundament gebouwd op dit gebied. Er is een duidelijke structuur en opbouw van groep 4 t/m 8 waardoor de kinderen vertrouwd zijn met de methode. Tevens is er veel aandacht voor het samenwerkend leren. De kinderen werken naar een einddoel toe. Ze werken niet voor de leerkracht maar voor zichzelf met echte bronnen. Hierdoor weten ze waarvoor ze het doen

en wordt het werk functioneel. In beide onderdelen is aandacht voor verdieping, remediëring en herhaling en wordt de leerstof getoetst.

De leerlijnen van Taal en Spelling sluiten aan bij de kerndoelen. Onze school doelen bij het taalonderwijs zijn niet alleen correct leren spellen, maar de leerlingen ook sterker maken in de wijze waarop ze zich uiten.

Bij Spelling wordt benadrukt wat de kinderen goed hebben geschreven. De kinderen leren functioneel spellen; spellen is een middel en geen doel op zich. Met behulp van de preventieve methode Staal waar de kinderen gebaren leren bij de spellingsgevallen en de dagelijkse dictees waar de kinderen hun woorden direct nakijken en corrigeren waar nodig, leren ze de spelling eigen te maken. Belangrijk hierbij is ook de transfer naar de andere schoolvakken.

Via computerprogramma's oefenen de kinderen bij Taal en Spelling extra stof voor herhaling en verdieping.

In de groepen 3 t/m 8 werken wij met het VNL, het Vernieuwen van het Niveau Lezen (voortgezet leestraject). De belangrijkste uitgangspunten van het VNL zijn;

- Kinderen gaan lezen als zij omringd zijn door de allerbeste boeken.
- Er wordt iedere dag twee keer 15 minuten gelezen in alle groepen. Dit gebeurt op onze school tussen 8.30 - 8.45 uur en 12.30 -12.45 uur. Er heerst door de hele school een leesrust. Na het lezen is er tijd voor boekpromotie. Dit om kinderen nieuwsgierig te maken naar het betreffende boek.
- Als er meer gelezen wordt, wordt lezen makkelijker en nog leuker.
- Door veel te lezen bereid je de woordenschat uit.
- De leerkracht is leescoach; de leerkracht leest regelmatig met een kind uit de groep.
- De leerkracht heeft een voorbeeldfunctie en leest zelf ook leuke kinderboeken!

Kinderen die met plezier lezen, maken veel leeskilometers. Daardoor gaan de leesresultaten met sprongen omhoog. Als school investeren we veel tijd, energie en middelen in deze vorm van voortgezet lezen!

In groep 4 en zo nodig in groep 5 en 6 wordt er gewerkt met de methode Vloeiend en Vlot om het technisch lezen meer te automatiseren en de spelling te bevorderen.

- Het behandelt per AVI-niveau de leesmoelijkheden op woord- (rijtjes) zins- en tekstniveau met ondersteuning van plaatjes en uitleg.
- Daarnaast doen we ook met maatjeswerk veel aan racelezen d.m.v. een wedstrijdje met jezelf, waarbij de één leest en de ander de tijd waarneemt. Er wordt gebruik gemaakt van woordlijsten die samengesteld zijn uit woorden van de methode Vloeiend en Vlot.
- Het begrijpen / interpreteren van gelezen teksten is ontzettend belangrijk. Voor het begrijpend en studerend lezen maken wij gebruik van de digitale methode 'Nieuwsbegrip XL'. Deze web-based methode is altijd up to date en gaat uit van het meest recente nieuws. Dit maakt het voor kinderen herkenbaar en aantrekkelijk.
- Los van de methode is begrijpend lezen verweven in ieder vak. Of het nu gaat om het lezen van een 'verhaaltjessom' of het begrijpen van een tekst bij Aardrijkskunde, begrijpend lezen is overall!
- Onze leerlingen maken vaak en veel zelfstandig opdrachten, waardoor zij meer bewust zijn van wat er staat, omdat zij anders de opdracht niet kunnen maken.
- Zij zijn ook door eigenaarschap van hun doelen, meer gericht op wat zij nodig hebben om goed te kunnen lezen.

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven.

We toetsen het begrijpend- en technisch lezen en spellingvaardigheden met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. De toets gegevens maken ons inzichtelijk waar wij en de leerlingen zelf het onderwijs op moeten aanpassen. Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen leerlingen gericht ondersteunen.

8.3 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen.

Minimaal drie maal per week krijgt de leerling, naast het aanbod uit de reguliere leesmethode, extra ondersteuning van zijn/haar eigen leerkracht. In de groepen 3 en 4 zetten we het Connect lezen in om het nauwkeurig lezen te bevorderen. In de groepen 5 t/m 8 zetten we het Ralfi lezen in om het lezen te verbeteren. In totaal gaat het om tenminste één uur per week. Door de inzet van de onderwijsassistente en een gerichte planning in de groep kunnen we deze inzet structureel waarborgen.

Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis.

Afhankelijk van de mate waarin, kan er sprake zijn van een tijdelijk behandeltraject buiten de school. (De door de OBD gefaciliteerde ONL begeleiding).

Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties ook de gerichte toetsing gebruiken om signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie of TOS, wordt er met ouders gesproken en gestart met specifieke ondersteuning. Wanneer er signalen zijn van TOS wordt er via de ouders logopedie aangevraagd en een observatie door een Ab-er van de De Wildeschool. (cluster 2 school). Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, toetsen we kinderen vanaf groep 4 of 5. De CITO E toets van groep 3 en de CITO M en E toets van groep 4 op het gebied van spelling en lezen zijn cruciaal om voor diagnostiek en behandeling in aanmerking te komen. Er moet aangetoond worden dat er goed gehandeld is en dat er sprake is van hardnekkigheid. De school werkt met het landelijk vastgestelde dyslexieprotocol en is dyslexie proof bevonden door de OBD. Het samenwerkingsverband faciliteert, voor kinderen met een dyslexieverklaring, het computerprogramma Kurzweil en stelt een laptop beschikbaar voor het kind. Het programma helpt de kinderen om te laten zien wat ze echt kunnen.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

Basiskwaliteit

In de kleutergroepen wordt er een beredeneerd aanbod van rekenactiviteiten geboden waarbij de methode van Schatkist wordt gehanteerd en er wordt ingegaan door de leerkracht wat de kinderen zelf aanreiken.

Door de dagelijkse observaties en het leerlingvolgsysteem wordt de ontwikkeling van het kind nauwkeurig gevolgd. Hierdoor is er een passend aanbod gericht op de onderwijsbehoeftes van de kinderen.

We werken met een realistische rekenmethode (Wereld in Getallen). Dit betekent dat we uitgaan van het dagelijkse leven. Vanuit dat oogpunt bieden we alle rekenvaardigheden aan die horen bij het desbetreffende leerjaar. Het succes van deze methode zit vooral in de opbouw volgens de beproefde dakpanconstructie: oriëntatie, begripsvorming, oefenen en automatiseren. Vanaf groep 4 worden er per start van een blok de eindtoetsen van het blok afgenomen. Aan de hand van de uitkomsten kan de leerkracht gerichte opdrachten/instructie geven en eventueel ondersteuning bieden. Leerlingen die al veel begrijpen differentiëren op inhoud en hoeveelheid.

9.2 Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus, aangevuld met aparte leerlijnen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. De basiskwaliteit van het onderwijsaanbod van de school is van dusdanig niveau dat de meeste leerlingen een ruim voldoende rekenvaardigheid en functionele gecijferdheid kunnen behalen. Wij toetsen de rekenvaardigheid met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. De toetsgegevens maken kenbaar wanneer er sprake is van (on)voldoende voortgang. Deze toetsgegevens worden samen met de methodegebonden toetsen en groepsobservaties geanalyseerd en geëvalueerd zodat er voor ieder kind een gepast aanbod wordt samengesteld. In de groep wordt er structureel gewerkt op drie niveaus volgens de 1-Zorgroute. Hiernaast kan er binnen de groep gewerkt worden aan de eigen doelen van de leerling en in een het uiterste geval met een eigen leerlijn vanaf groep 6. De methode biedt standaard extra oefenstof, verrijking en herhaling.

9.3 Extra ondersteuning

Periodiek worden de resultaten van de kinderen geanalyseerd en geëvalueerd. Na de evaluatie worden de onderwijsbehoeftes van ieder kind beschreven volgens de afspraken van de 1-Zorgroute. Wanneer blijkt dat een kind gedurende een periode van 6 maanden onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is een nadere analyse noodzakelijk. De groepsleerkracht gaat volgens het stroomschema van de zorg aan het werk. Eerst analyse van de gegevens, gesprek met ouders en een gesprek met ib. Hieruit kan voortvloeien dat aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig is om de aard van de problemen beter in kaart te kunnen brengen.

Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer leerlijnen hiaten heeft of dat te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem.

Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld kan met behulp van een individueel arrangement (plan van aanpak) gewerkt worden aan ontbrekende of zwakke schakels in de verschillende leerlijnen. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van onderdelen van de gebruikte methode. We zetten als het ware een stap terug en nemen een deel van de leerlijn nogmaals door. Ook staan hulpmaterialen als Maatwerk, Slagwerk, Kien, Rekentuin en routeboekjes ter beschikking om tijdelijk extra accent te leggen op onderdelen van leerlijnen binnen de verschillende domeinen. Alles wordt vastgelegd in het handelingsgerichte Groeidocument.

10. Grenzen aan ondersteuning

De scholen van Julianadorp zijn van mening dat leerlingen met een handicap of leerbeperking zoveel mogelijk binnen een school in de eigen omgeving opgenomen dienen te worden. De scholen hebben als uitgangspunt dat zij de benodigde zorg voor deze, en alle andere, leerlingen kunnen waarborgen. De scholen hebben grenzen aan de zorg vastgesteld. Bij het beantwoorden van de vraag of de school de zorg wel of niet kan bieden spelen de volgende factoren een belangrijke rol:

Een gebrek aan opnamecapaciteit:

Een belangrijk punt in de besluitvorming vormt de samenstelling van de groep waarin het kind met een handicap geplaatst zal worden. Iedere situatie staat op zichzelf en wordt als zodanig beoordeeld. Als vuistregel stellen wij dat één kind met een handicap, zoals bedoeld in de wet, per groep het maximum is.

Verstoring van het leerproces van andere leerlingen:

De school maakt een afweging of de extra aandacht die een leerling met een handicap of leerbeperking nodig heeft, niet een onevenredig beslag legt op de aandacht voor de overige leerlingen.

Zorg/behandeling en onderwijs:

In welke mate gaat de tijd die aan de speciale zorg en/of de (medische) behandeling besteed moet worden ten koste van de onderwijstijd.

Verstoring van rust en veiligheid:

Vooraf bij ernstige gedragsproblemen zal het niet mogelijk zijn een zodanige leeromgeving te scheppen, dat het kind verantwoord opgevangen kan worden. In een aantal situaties zal blijken dat de school daarvoor niet is uitgerust.

Daarnaast zal de school de volgende vragen onderzoeken:

- Kan de school in materiële zin voldoen aan de hulpvraag?
- Bieden het handelingsplan en de ondersteuning door het Samenwerkingsverband voldoende mogelijkheden om te kunnen voldoen aan de hulpvraag?
- Kan specifieke hulp ook op langere termijn op onze school geboden worden?
- Is er binnen het scholencluster Julianadorp expertise aanwezig om de leerling een passende plek te bieden op een andere school in het cluster of is het mogelijk om deze expertise te benutten om de leerling op de eigen school te kunnen behouden?

Al het bovenstaande kan zich voor doen bij aanmelding van een, nieuwe, leerling op één van de clusterscholen wanneer het een leerling is met een 'bewezen' problematiek. Het kan echter ook voorkomen dat een leerling, tijdens de schoolloopbaan, een bepaalde problematiek ontwikkelt. Ook dan is het goed om de grenzen van de scholen goed in beeld te hebben.

De leerlingen in groep 8 met een arrangement worden doormiddel van een 'warme' overdracht aan het voortgezet onderwijs overgedragen. Vroegtijdig wordt de zorgcoördinator van het voortgezet onderwijs uitgenodigd voor een gesprek op onze school waarbij de leerkracht, intern begeleider, leerling en ouders aanwezig zijn. De leerling en zijn mogelijkheden worden daar besproken en samen bepaald welke uitstroom naar het

voortgezet onderwijs het meest geschikt is. De leerling heeft ook inbreng maar mag zelf bepalen of hij erbij aanwezig wilt zijn.

11. Professionalisering

We werken met het programma Werken Met Kwaliteitskaarten als hulpmiddel om de kwaliteit van onze school vast te stellen, te beoordelen en te verbeteren. Ieder jaar kiezen wij enkele domeinen die we onder de loep nemen. We stellen onze eventuele verbeterpunten vast en kunnen gericht met zijn allen aan het werk. Dit is een cyclisch proces, na een aantal jaren komen deze domeinen opnieuw aan de orde. Deze manier van kwaliteitszorg houdt ons en ons onderwijs scherp en 'up to date'.

De Vloedlijn heeft als visie de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden. Iedere leerkracht heeft daarom een Persoonlijk Ontwikkeling Plan (POP), dat (jaarlijks) in overleg met de directie wordt vastgesteld. Door functioneringsgesprekken, observaties, eigen behoeften en de behoeften van de school krijgt het POP concreet vorm. De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun leerkrachtdossier.

Resultaatgerichtheid

We hebben naast de tussendoelen voor het leesonderwijs ook de tussendoelen voor de vakken rekenen, spelling en begrijpend lezen benoemd.

Ons onderwijs is gedifferentieerd om aan de onderlinge verschillen van kinderen tegemoet te komen, zonder daarbij het doel van ieder kind uit het oog te verliezen.

Speerpunten 2017-2019

- In november 2016 hebben we ons Daltoncertificaat gehaald. Deze is geldig voor vijf jaar, daarna worden we geheraccrediteerd. Bij de visitatie hebben we een aantal ontwikkelpunten meegekregen om ons Daltononderwijs verder te verdiepen. We hebben leerteams georganiseerd om aan de slag te gaan met deze ontwikkelpunten.
- Wij hebben onderzoek gedaan naar een nieuwe taalmethode, deze is aan het begin van het schooljaar 2017-2018 ingevoerd. We werden daarbij ondersteund door de OBD.
- In het schooljaar 2018-2019 zullen wij een 'pestpreventie coördinator' opleiden, welke toeziet op ons anti pest beleid en als vertrouwenspersoon op zal treden voor zowel degene die pest als het slachtoffer. Dit was al een van de speerpunten van het schooljaar 2016-2017 maar er was geen geschikte opleiding beschikbaar. Daarom zijn de coördinator samen met de intern begeleider dit schooljaar naar het Congres Veilig Thuis geweest om ons bij te scholen op dit gebied. Ons beleid is pro actief en wij werken met methodieken om pestgedrag juist te voorkomen! o.a. De methode de Vreedzame School en Rots en Water.
- Dit jaar willen we ons richting op een schoolbrede aanpak Sociaal-emotionele ontwikkeling. We gaan in een werkgroep een nieuwe methode kiezen in samenwerking met de leerlingenraad.
- In 2018-2019 verdiepen we ons Dalton onderwijs.

- In 2018-2019 worden alle kleuterleidsters geschoold in het werken met een kleuterlab/reggio.
- In het school-ontwikkelplan staat aangegeven welke ontwikkelingsonderwerpen er verder worden opgepakt.

